

Судове рішення про чотири скарги при проведенні відкритих торгів та паралельне укладення «прямого» договору

Рішення Господарського суду Харківської області у справі № 922/1347/23 від 19.07.2023

Обставини справи: ТОВ «П» (далі — позивач) звернулось до суду з позовною заявою до: 1) замовника (перший відповідач) та 2) ФОП «В» (другий відповідач), у якій просить суд визнати недійсним договір про надання послуг № 59 від 24.02.2023, укладений між замовником та ФОП «В».

Замовник оголосив закупівлю UA-2022-11-30-006114-а (відкриті торги з врахуванням Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України Про публічні закупівлі, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (далі — Особливості)), участь у якій взяли двоє учасників — ФОП «В» і ТОВ «П». За наслідком аукціону визначено переможцем торгів ФОП «В» з найменшою вартістю тендерної пропозиції.

Оскарження № 1: ТОВ «П» не погодилося з цим рішенням і подало скаргу до Постійно діючої адміністративної колегії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Колегія) на неправомірні дії замовника щодо визначення переможцем процедури закупівлі ФОП «В», у якій повідомляло, зокрема, що у складі пропозиції ФОП «В» відсутні копії висновку/висновків державної санітарно-епідеміологічної експертизи, які вимагалися тендерною документацією. За наслідком розгляду вказаної вище скарги Колегією було прийнято рішення № 7823-р/пк-пз від 28.12.2022, у якому зазначено, що наявні підстави для відхилення пропозиції переможця ФОП «В», визначені пунктом 41 (пункт 47 у редакції від 19.05.2023) Особливостей, та зобов'язано замовника скасувати рішення про визначення ФОП «В» переможцем процедури закупівлі. Замовник скасував рішення про визначення

переможцем ФОП «В». Виконавши рішення Органу оскарження, ЕСЗ автоматично повертає пропозицію на повторний розгляд.

Цього ж дня, 23.01.2023, замовник виставив вимогу про усунення невідповідностей ФОП «В», у тому числі щодо інформації (та / або документів) про технічні та якісні характеристики предмета закупівлі, що пропонується учасником процедури в його тендерній пропозиції. 24.01.2023 замовник повторно визначив переможцем ФОП «В».

Оскарження № 2: ТОВ «П» знову не погодилося з цим рішенням і знову подало скаргу до Колегії на неправомірні дії замовника щодо визначення переможцем процедури закупівлі ФОП «В». За наслідками розгляду скарги Колегією прийнято рішення № 1211-р/пк-пз від 02.02.2023, відповідно до якого встановлено: «Замовник не мав права звертатись до зазначеного учасника на підставі вимог пункту 40 (пункт 43 у редакції від 19.05.2023) Особливостей щодо наведених вище документів. Колегія зобов'язувала замовника скасувати рішення про визначення ФОП „В“ переможцем процедури».

Замовник приймає рішення про відміну відкритих торгів через відсутність подальшої потреби в закупівлі товарів, робіт чи послуг (замовником укладено в порядку, передбаченому підпунктом 2 пункту 1 частини 13 Особливостей, договір від 09.03.2023 з підстав, що замовник перебуває в районі воєнних (бойових) дій на момент прийняття рішення про здійснення закупівлі або її здійснення).

Оскарження № 3: ТОВ «П» знову не погодилося з рішенням замовника та оскаржило відміну процедури закупівлі, звернувшись зі скаргою до Колегії. Рішенням Колегії від 23.03.2023 № 3671-р/пк-пз зобов'язано замовника скасувати рішення про відміну процедури закупівлі. Замовник скасував рішення про відміну відкритих торгів.

Виконавши рішення Органу оскарження, ЕСЗ автоматично повертає пропозицію на повторний розгляд. Однак за результатами розгляду замовник 20.04.2023 відхилив тендерну пропозицію ТОВ «П» як таку, строк дії якої закінчився, на підставі абзацу другого підпункту 2 пункту 41 (пункт 44 у редакції від 19.05.2023) Особливостей.

Оскарження № 4: ТОВ «П» знову не погодилось із рішенням та оскаржило його. Проте за результатом розгляду скарги рішенням Колегії № 6107-р/пк-пз від 08.05.2023 в задоволенні скарги ТОВ «П» відмовлено. На момент винесення зазначеного рішення відкриті торги автоматично відмінені ЕСЗ.

Водночас замовник уклав з ФОП «В» договір про надання послуг за тим самим предметом закупівлі № 59 від 24.02.2023 (далі — спірний договір).

Позиція замовника: відповідно до пункту 31 Особливостей у разі необхідності учасник процедури закупівлі має право з власної ініціативи продовжити строк дії своєї тендерної пропозиції, повідомивши про це замовникові через електронну систему закупівель. Однак ТОВ «П» до 20.04.2023 не зверталось до замовника для продовження строку дії своєї пропозиції з власної ініціативи, тобто станом на 20.04.2023 строк дії пропозиції ТОВ «П» є таким, що сплинув.

Спірний договір укладено для забезпечення потреб замовника, у тому числі щодо безперебійного функціонування лікарні (на підставі наявної потреби), та з урахуванням того, що замовник на момент прийняття рішень перебував у зоні бойових дій (Харківська міська територіальна громада) відповідно до положень наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309.

Позиція позивача: ТОВ «П» просить суд визнати недійсним спірний договір. Оскільки його укладено паралельно з триваючою процедурою закупівлі по тому самому предмету закупівлі, замовник не мав права при здійсненні процедури відкритих торгів у період оскарження на стадії виконання рішення Колегії укладати «прямий» договір.

Позиція суду: розпочата 30.10.2022 процедура закупівлі (відкриті торги з особливостями) послуг з прання і сухого чищення за кодом ДК 021:2015: 98310000-9 — Послуги з прання і сухого чищення, оголошення про проведення якої оприлюднене на вебпорталі Уповноваженого органу за № UA-2022-11-30-006114-а, була завершена 11.05.2023. ТОВ «П» свої права як учасника торгів у межах процедури закупівлі за № UA-2022-11-30-006114-а реалізувало, його пропозицію замовником на законних підставах було відхилено.

Спірний договір укладався не в межах процедури закупівлі за № UA-2022-11-30-006114-а, а в порядку, передбаченому підпунктом 2 пункту 1 частини 13 Особливостей. У такому разі спірний договір було укладено відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі» та Особливостей. Будь-яких доказів невідповідності зазначеного договору вказаним положенням чинного законодавства України або іншим положенням Закону ТОВ «П» не навело.

Доводи ТОВ «П» щодо обґрунтування недійсності спірного договору про те, що його було укладено паралельно з триваючою процедурою закупівлі, без її відміни, без належного обґрунтування підстав для укладення суд вважає безпідставними. У разі визнання недійсним спірного договору зазначене жодним чином не може зумовити поновлення процедури закупівлі за № UA-2022-11-30-006114-а та можливість у подальшому ТОВ «П» взяти участь у торгах, а тим більше визнання його переможцем у цих торгах.

Вищезазначене свідчить про те, що заявлений ТОВ «П» позов позбавлений фактичного та правового обґрунтування, на підтвердження доводів, викладених у ньому його заявником, не додано належних та допустимих доказів, порушень сторонами спірного договору вимог чинного законодавства України при його укладанні ТОВ «П» також не доведено.

Суд приймає рішення про відмову в задоволенні зазначеного позову.

Як бачимо, незважаючи на цілеспрямованість позивача, чотири скарги до Колегії та оскарження у суді укладання замовником «прямого» договору, замовник проявив кмітливість та знайшов зачіпку для відхилення пропозиції позивача, при цьому зміг аргументувати в суді правомірність укладання спірного договору. Виходячи з рішення суду, радимо учасникам звертати увагу на строк дії своєї тендерної пропозиції та, якщо термін спливає, самостійно звертатися до замовника через ЕСЗ для продовження строку,

керуючись останнім абзацом пункту 31 Особливостей.

Використовуйте в роботі [протокол про звернення до організацій та продовження строку розгляду пропозиції](#).

Публікації з прикладами та аналізом наявних судових рішень щодо різноманітних актуальних питань сфери публічних закупівель легко знайти в розділі [«Судова практика закупівель»](#):

The screenshot shows the Radnuk portal interface. At the top, there is a navigation bar with categories: НОВИНИ, СТАТТІ, ІНСТРУМЕНТИ, КОНСУЛЬТАЦІЇ, НАВЧАННЯ, ТЕНДЕРНИЙ СУПРОВІД, and ВИДЕО. Below this is the main header with the Radnuk logo and the text 'Радник у сфері публічних закупівель'. A search bar and a 'Підписатися' button are also visible. The main content area features a grid of menu items. The 'Судова практика закупівель' item is highlighted with a blue box and a blue arrow pointing to it. Below the menu, the 'Судова практика закупівель' section is displayed, featuring a sidebar with categories like 'Інфографіка', 'Відеодопомога', and 'Статті'. The main content area shows a featured article titled 'Таблиця технічної специфікації переможця не містить даних про характеристику предмета закупівлі: рішення суду' with a star icon. The article text mentions a court decision from 07.03.2023 regarding a procurement monitoring case. A sidebar on the right contains a 'СУДОВА ПРАКТИКА ЗАКУПІВЕЛЬ' section with a brief description of the content.

Більше важливої інформації про закупівлі під час воєнного стану читайте на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) у розділі [«Воєнний стан»](#).